הִלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע סִימָן פג

(ה) אֵין מַגִּיעַ לוֹ רֵיחַ רַע: **ב** * [ג]הִזְמִינוֹ לְבֵית הַכִּסֵּא (ו) וַעֲדַיִן לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, * מַתָּר (ז) לִקְרוֹת (ח) כְּנֶגְדּוֹ אֲבָל (ט) לֹא (כ) בְּתוֹכוֹ: **ג** [ד]אָמַר בֵּית זֶה יְהֵא לְבֵית הַכִּסֵּא וְאָמַר עַל בַּיִת אַחֵר וְגַם זֶה, דִּינָם שָׁוֶה. וְאִם אָמַר עַל הַשֵּׁנִי וּבַיִת זֶה וְלֹא אָמַר וְגַם זֶה, הֲרֵי הַשֵּׁנִי (י) סָפֵק אִם הִזְמִינוֹ לְכָךְ אִם לָאו, [ה]לְפִיכָךְ אֵין קוֹרִין בּוֹ לְכַתְּחִלָּה, וְאִם קָרָא בּוֹ יָצָא: **ד** [ו]בֵּית הַכִּסֵּא שֶׁהוּא בַּחֲפִירָה, וּפִיו [ז]בְּרִחוּק אַרְבַּע אַמּוֹת מִן הַגֶּמָּא, וְהוּא עָשׂוּי בְּמִדְרוֹן בְּעָנְיָן שֶׁהֶרְעִי מִתְגַּלְגֵּל וְנוֹפֵל מִיָּד לְמֶרְחוֹק, וְכֵן הַמֵּי רַגְלַיִם יוֹרְדִין מִיָּד לַגֶּמָּא, (יא) כְּסָתוּם דָּמֵי וּמֻתָּר לִקְרוֹת בּוֹ, [ח]אִם אֵין בּוֹ רֵיחַ רַע וְגַם אֵין מַשְׁתִּינִין בּוֹ חוּץ לַגֶּמָּא. הַגָּה: (יב) אֲבָל

ג שם בגמרא.
ד נדרים ז' (ע"א).
ה הרמב"ם בפרק ג' מהלכות קריאת שמע (ה"ג). ו שם בגמרא (ברכות כו.).
ז טור בשם רש"י (שם ד"ה דפרסאי).
ח טור ורבנו ירוחם (נ"ג ח"ד).

בְּאֵר הַיטֵב

שֶׁעֲשָׂה בֶּחָצֵר חָדֵר מְיֻחָד לְזֶה, אֲבָל אִם בָּנָה בֵּית הַכִּסֵּא בְּמִחְצָה שֶׁל בֵּית שֶׁהִסְמִיכָהּ לְאוֹתוֹ מְחִצָּה, אַף עַל פִּי שֶׁאוֹתוֹ מְחִצָּה הוּא מְחִצָּה שֶׁל בֵּית הַכִּסֵּא מַמָּשׁ, אֵין עַל אוֹתוֹ מְחִצָּה דִּין בֵּית הַכִּסֵּא לְעִנְיַן זֶה וּמֻתָּר לִקְרוֹת אֲפִלּוּ בְּסָמוּךְ, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַמְּחִצָּה מְיֻחֶדֶת לְבֵית הַכִּסֵּא לְבַד. וּמִשּׁוּם הָכִי כָּל שֶׁיֵּשׁ בֵּית הַכִּסֵּא בְּחֶצֵר חָדֵר מְיֻחָד, אֵין לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע אוֹ לְהִתְפַּלֵּל בְּחֶצֵר כָּל שֶׁהַבַּיִת הַכִּסֵּא לְפָנָיו כְּמִלא עֵינָיו, כְּדִין צוֹאָה, וְהֵינוּ בְּבֵית הַכִּסֵּא שֶׁאֵין בּוֹ חֲפִירָה, אֶלָּא הַצוֹאָה מֻנַּחַת עַל הַקַּרְקַע כְּאוֹתָן שֶׁהִיוּ בִּימֵי חַכְמֵי הַתַּלְמוּד עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ עַיֵּן שָׁם: **ב** (כ) בְּתוֹכוֹ.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

הַמּוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף סִימָן פ"ז עַיֵּן שָׁם: (ה) **אֵין מַגִּיעַ.** וְאִם מַגִּיעַ רֵיחַ רַע אָסוּר עַד שֶׁיִּרְחִיק (ס) אַרְבַּע אַמּוֹת מִמָּקוֹם שֶׁכָּלָה הָרֵיחַ, וּכְזֶה דַּי אֲפִלּוּ לְפָנָיו לְדַעַת הַמְחַבֵּר. וְדַע, דְּדַעַת הַמְחַבֵּר לְהַתִּיר אֲפִלּוּ בִּמְחִיצוֹת שֶׁאֵין גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה כִּדְאִיתָא בְּבֵית יוֹסֵף, וּבְזֶה חוֹלְקִים עָלָיו כָּל הָאַחֲרוֹנִים, וּבִגְבוֹהוֹת עֲשָׂרָה יֵשׁ מִן (ו) הָאַחֲרוֹנִים שֶׁמְּחַמְּירִין גַּם בָּזֶה, וְטַעֲמָם, דִּסְבִירָא לְהוּ דְּכֵיוָן דְּהַמְּחִיצוֹת מְיֻחָדוֹת לְקֶבַע צוֹאָה, כְּמוֹ צוֹאָה דִּינִינְהוּ לְהוּ וְנִכְנָף שֶׁל רְעִי לְקַמָּן בְּסִימָן פ"ז, דְּאָסוּר אֲפִלּוּ אֵין בּוֹ רֵיחַ רַע, וְכֵן מִדִּבְרֵי הַגְּרָ"א (סק"א) בְּבֵאוּרוֹ מַשְׁמַע גַּם כֵּן שֶׁדַּעְתּוֹ לְהַחְמִיר בָּזֶה, וְכֵן בְּפֶרִי מְגַדִּים וּבְדֶרֶךְ הַחַיִּים (סכ"ד) וּשְׁאָר הַרְבֵּה אַחֲרוֹנֵי זְמַנֵּנוּ כֻּלָּם מַחְמִירִין בָּזֶה, וּסְבִירָא לְהוּ דְּצָרִיךְ לְהַרְחִיק מֵהַמְּחִיצוֹת אַרְבַּע אַמּוֹת וּלְפָנָיו כְּמִלא עֵינָיו, אֲפִלּוּ פְּנֵי מְמֻנֶּה הַצּוֹאָה וְאֵין בּוֹ רֵיחַ רַע. וְלָכֵן צָרִיךְ לִזָּהֵר שֶׁלֹּא לִקְרוֹת וּלְהִתְפַּלֵּל וּלְדַבֵּר בְּדִבְרֵי תוֹרָה בְּחֶצֵר כְּנֶגֶד בֵּית הַכִּסֵּא כְּמִלא עֵינָיו, אַף עַל פִּי שֶׁהוּא סָגוּר וְאֵי אֶפְשָׁר לְרָאוֹת הַצּוֹאָה שָׁבּוֹ. וְלָכֵן נָכוֹן לְזַהֵר כְּשֶׁעוֹשֶׂה סֻכָּה בְּחֶצֵר, (מ) שֶׁיֶּשְׁנָהּ בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא יִהְיֶה מָכֶנּוּ מְחִיצוֹת בֵּית הַכִּסֵּא נֶגֶד פֶּתַח הַסֻּכָּה כְּשֶׁהוּא פָּתוּחַ, דְּאָז יִהְיֶה צָרִיךְ לִזָּהֵר בָּזֶה בְּעֵת שֶׁהוּא מְדַבֵּר דִּבְרֵי תוֹרָה וּשְׁאָר דִּבְרֵי קְדֻשָּׁה. וְכֵן אִם יֵשׁ נֶגֶד חַלּוֹן בֵּיתוֹ בֵּית הַכִּסֵּא וְהַחַלּוֹן פָּתוּחַ, וְהוּא עוֹמֵד בְּבֵיתוֹ וּפָנָיו כְּלַפֵּי בֵּית הַכִּסֵּא, (ט) נָכוֹן לְזַהֵר מִלְּדַבֵּר אָז דִּבְרֵי תוֹרָה. וּמִכָּל מָקוֹם לְעֵת הַדְּחָק יֵשׁ לִסְמֹךְ לְהָקֵל אִם אֵין מַגִּיעַ לוֹ רֵיחַ רַע, דְּאֵיכָא סָפֵק סְפֵקָא [הֵינוּ הַבַּיִת יוֹסֵף וְהַבַּ"ח בְּסִימָן זֶה דְּמִתִּירִין בְּמְחִיצוֹת גְּבוֹהוֹת עֲשָׂרָה, וְהָרא"ש בְּסִימָן ע"ט סָעִיף ב' דְּמַתִּיר אֲפִלּוּ בְּצוֹאָה כְּשֶׁהוּא בְּרִשׁוּת אַחֶרֶת אַף דְּרוֹאָה אוֹתָהּ]. וּבְעוֹצֶם עֵינָיו, (י) לְכֻלֵּי עָלְמָא מְהֻנֵּי בְּכֹהֲאי גַּוְנָא. עוֹד כָּתְבוּ (יא) הָאַחֲרוֹנִים דְּמַה דְּאָנוּ מַחְמִירִין בְּמְחִיצוֹת בֵּית הַכִּסֵּא לְדוּנָם מִבַּחוּץ כְּצוֹאָה, דַּוְקָא בְּמְחִיצוֹת שֶׁאֵינָם נַעֲשִׂים אֶלָּא בִּשְׁבִיל בֵּית הַכִּסֵּא, כְּגוֹן שֶׁעָשָׂה בְּחֶצֵר חָדֵר מְיֻחָד לָזֶה, אֲבָל אִם בָּנָה בְּמְחִיצָה שֶׁל בַּיִת שֶׁהִסְמִיכָהּ לְאוֹתָהּ מְחִיצָה, אַף עַל פִּי שֶׁאוֹתָהּ מְחִיצָה הוּא מְחִיצָה שֶׁל בֵּית הַכִּסֵּא מַמָּשׁ, אֵין עַל אוֹתָהּ מְחִיצָה דִּין בֵּית הַכִּסֵּא לְעִנְיָן זֶה וּמֻתָּר לִקְרוֹת אֲפִלּוּ בְּסָמוּךְ, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַמְּחִיצָה מְיֻחֶדֶת לְבֵית הַכִּסֵּא לְבַד: **ב** (ו) **וַעֲדַיִן לֹא וְכוּ'.** אֲבָל אִם נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ אֲפִלּוּ רַק פַּעַם אַחַת, תּוֹ יֵשׁ עָלָיו שֵׁם בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן לְכָל דִּינָיו, כֵּיוָן דְּהָיָה שָׁם הַזְּמָנָה וּמַעֲשֶׂה. וְאִם לֹא הָיָה שָׁם הַזְּמָנָה וְרַק בְּמִקְרֶה נִפְנָה שָׁם, וְאַחַר כָּךְ פִּנּוּ מִמֶּנּוּ הַצּוֹאָה וְגַם אֵין בּוֹ רֵיחַ רַע, נִרְאֶה לִי דְּאֵין עָלָיו שֵׁם בֵּית הַכִּסֵּא כְּלָל וּמֻתָּר אֲפִלּוּ בְּתוֹכוֹ, וְכֵן מָצָאתִי בְּסֵפֶר יְבַשֵּׁר טוֹב, וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַלָּכָה (ז) **לִקְרוֹת.** וַאֲפִלּוּ (יב) אַ]יֵשׁ מַחְמִירִין בָּזֶה: (ח) **כְּנֶגְדּוֹ.** דְּקַיְימָא לָן הַזְּמָנָה לָאו מִלְּתָא הִיא [כְּדִלְעֵיל בְּסִימָן מ"ב סָעִיף ג' עַיֵּן שָׁם]. וּמִכָּל מָקוֹם בְּתוֹכוֹ אָסוּר (יד) מִדְּרַבָּנָן, דְּהָוֵי לֵיהּ בִּזָּיוֹן גָּדוֹל לִקְרִיאַת שְׁמַע אוֹ לְתִפְלָּה, וַאֲפִלּוּ בְּדִיעֲבַד אִם קָרָא וְהִתְפַּלֵּל בְּתוֹכוֹ לֹא יָצָא [לְבוּשׁ]: (ט) **לֹא בְּתוֹכוֹ.** דְּהֵינוּ אִם אוֹתוֹ הַמָּקוֹם הוּא בְּלֹא מְחִיצוֹת, אֵין אָסוּר רַק אוֹתוֹ הַמָּקוֹם שֶׁהַזְּמַן הוּא מֻקָּף בִּמְחִיצוֹת, (טו) אָסוּר עַל יְדֵי הַהַזְמָנָה כָּל שֶׁטַּח הַהֻקָּף שֶׁבְּתוֹךְ הַמְּחִיצוֹת, וְעַיֵּן בְּסָמוּךְ סָעִיף קָטָן ז', אֲבָל מִבַּחוּץ מֻתָּר בְּסָמוּךְ לוֹ. כָּתַב הַבַּאֲר הֵיטֵב (סק"ב) דְּלְהַרְהֵר בְּדִבְרֵי תוֹרָה מֻתָּר בְּתוֹךְ בֵּית הַכִּסֵּא הֶחָדָשׁ כְּשֶׁעֲדַיִן לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְכֵן כָּתַב הָאֲלִיָּה רַבָּה. וּפְשׁוּט דְּהַבּוֹנִים שֶׁבּוֹנִים בֵּית הַכִּסֵּא, אֲסוּרִים לְבָרֵךְ שָׁם שׁוּם בְּרָכָה מִבְּפָנִים בְּמָקוֹם הַמְּחִיצוֹת וַאֲפִלּוּ בְּעוֹד שֶׁלֹּא בָּנוּ הַמְּחִיצוֹת, דְּכֵיוָן שֶׁהֻרְשַׁם לָהֶם הַמָּקוֹם הֲרֵי נִתְיַחֵד זֶה הַמָּקוֹם לְבֵית הַכִּסֵּא וְאָסוּר: **ג** (י) **סָפֵק אִם הִזְמִינוֹ.** דְּשֶׁמָּא רְצוֹנוֹ הָיָה לְסַיֵּם דִּבְרֵי זֶה יִהְיֶה לְתַשְׁמִישָׁא בְּעָלְמָא, אֶלָּא שֶׁפָּסַק אוֹ נִמְלַךְ וְלֹא סִיֵּם דְּבָרָיו: **ד** (יא) **כְּסָתוּם דָּמֵי.** פֵּרוּשׁ, דְּהָוֵי לֵיהּ כְּאִלּוּ אֵין הַמָּקוֹם הַזֶּה בֵּית הַכִּסֵּא כְּלָל, (מז) וּבֵין שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְחִיצוֹת מִלְמַעְלָה עַל הַגֶּמָּא אוֹ לֹא: (יב) **אֲבָל אִם מַשְׁתִּינִים.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר (יז) וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁעָה שֶׁאֵין שָׁם מִי רַגְלַיִם וְאֵין בָּהֶם רֵיחַ רַע, לְפִי שֶׁיֵּשׁ שָׁם בֵּית הַכִּסֵּא עַל מָקוֹם זֶה שֶׁמַּחוּץ

בְּאוּר הֲלָכָה

אַמּוֹת מִמָּקוֹם שֶׁכָּלָה הֲרֵיחַ, דִּבְלָאו הָכִי סוֹתְרִין שָׁם הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים כֵּן, עַיֵּן שָׁם וּבְסִימָן ע"ט בַּהֲקָדָמָה אוֹת ד':

ב * **הִזְמִינוֹ לְבֵית הַכִּסֵּא וְכוּ'.** **וְאֵין חִלּוּק בָּזֶה בֵּין הַזְמָנָה עַל יְדֵי דִּבּוּר לְהַזְמָנָה עַל יְדֵי מַעֲשֶׂה** [כֵּן כָּתַב הַתּוֹסָפוֹת יְשָׁנִים בְּנִדָּרִים (ז. ד"ה מכלל)]. **וְלִכְאוֹרָה בְּעִנְיַן שֶׁיֵּהֵא הַזְמָנָה לְעוֹלָם, אֲבָל הַזְמָנָה לְפִי שָׁעָה לֹא מִיקְרֵי הַזְמָנָה בָּזֶה,** וּרְאִיָּה מִלְּעֵיל סִימָן מ"ב סָעִיף ג'. אֲבָל יֵשׁ לְדַחוֹת, דְּהָא בִּלְאו הָכִי הֲלֹא שָׁם קַיְימָא לָן דְּהַזְמָנָה אֲפִלּוּ לְעוֹלָם וּבְלִי מַעֲשֶׂה לָאו מִילְּתָא הִיא כְּלָל, וְכָאן הֲלֹא עַל כָּל פָּנִים אָסוּר מִדִּרַבָּנָן, וְעַל כָּרְחָךְ מִשּׁוּם דְּבִזָּיוֹן הוּא לִקְרֹא קְרִיאַת שְׁמַע וּלְהִתְפַּלֵּל בְּמָקוֹם שֶׁנִּזְקַק עָלָיו שָׁם מְאוּס כָּזֶה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים, אִם כֵּן אֲפִלּוּ דְּהוּא הַדִּין אֲפִלּוּ בְּהַזְמִינוֹ לְפִי שָׁעָה נְמִי הָכִי הוּא, **וְצָרִיךְ עִיּוּן. וּמִכָּל מָקוֹם נַקֵּט מִינַּהּ מִכָּל זֶה לְעִנְיַן מַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק"ו) **דְּאִם הָיָה בּוֹ הַזְמָנָה וּמַעֲשֶׂה הוּא בֵּית הַכִּסֵּא גָּמוּר לְכָל דִּינָיו, וּמִפְּלֵא דְּאִסְּרוּ מִן הַתּוֹרָה, דְּבַדְּאִי אִם לֹא הִזְמִינוֹ רַק לְפִי שָׁעָה לֹא הָוֵי אִסּוּרוֹ מִן הַתּוֹרָה כְּנַ"ל.** וּמַה שֶּׁכָּתְבוּ עוֹד דְּאִם בְּמִקְרֶה נִפְנָה שָׁם וְכוּ', דְּכָאֵמֶת מַעֲשֶׂה בְּלִי הַזְמָנָה גְּרוּעַ מֵהַזְמָנָה בְּלִי מַעֲשֶׂה דְּבָזֶה לְכוֹלֵי עָלְמָא לָאו מִילְּתָא הִיא וְכִדְאִיתָא בִּבְרָכוֹת כ"ג עַמּוּד ב' סָעִיף ג'. אֲבָל יֵשׁ לְדַחוֹת, דְּהָא בִּלְאו הָכִי הֲלֹא שָׁם מְגִין לָנוּ לְהַחְמִיר בָּזֶה בְּעִנְיָנֵנוּ, וְעוֹד, דְּאִם כֵּן סַמִּיתְהִנּוּ לְכוֹלְהוּ שִׁבְיְלֵי דְּנַהֲרְדְּעָא, כֵּן כָּתַב בְּסֵפֶר יְבַשֵּׁר טוֹב וּדְבָרָיו נוֹכְחִים. וְאַף שֶׁמָּצָאתִי בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁל הַגְּרַ"ז (ס"א) שֶׁכָּתַב דְּאִם נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ רַק פַּעַם אַחַת תּוֹ הָוֵי בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן וְאִסְּרוּ מִן הַתּוֹרָה, עַל כָּרְחָךְ כַּוָּנָתוֹ בְּבֵית הַכִּסֵּא שֶׁנִּבְנָה לְשֵׁם זֶה, אוֹ אֲפִלּוּ אִם אֵין לוֹ מְחִצּוֹת כְּלָל וְהִזְמִין זֶה הַמָּקוֹם מִתְּחִלָּה לְשֵׁם בֵּית הַכִּסֵּא, אֲבָל בְּלָאו הָכִי לֹא. וְעֵקֶר דִּינוֹ דְּהַגְּרַ"ז שֶׁכָּתַב דְּאִסּוּר מִן הַתּוֹרָה, נִרְאֶה דְּדַיְיקִ מִלְּשׁוֹן הָרַמְבַּ"ם וְהַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ (סכתב) [שֶׁכָּתְבוּ] שֶׁעֲדַיִן לֹא נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, מִשְׁמַע אֲבָל אִם נִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ תּוֹ הָוֵי לֵיהּ בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן לְכָל דִּינָיו. וְאֵין לְהַקְשׁוֹת עַל זֶה מִקְּרָא דִּכְתִיב (דברים כג יג) 'יָד תִּהְיֶה לָךְ' וְגוֹ', וְהֵיכִי מָקוֹם מְיֻחָד, הֲרֵי הָיְתָה שָׁם הַזְּמָנָה, וַאֲפִלּוּ הָכִי הַתּוֹרָה הִתִּירָה לְאַחַר שֶׁיִּכָּסֶה הַצּוֹאָה לְדַבֵּר שָׁם דִּבְרֵי תוֹרָה וְכִמוֹ שֶׁכָּתְבוּ תַּלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה בְּפֶרֶק מִי שֶׁמֵּתוּ בְּסוֹפוֹ (יז: ד"ה בתיו) וּמָה עָדִיף כְּשׁוּי מֵאִם פָּנָה הַצּוֹאָה לְגַמְרֵי דְּאָסוּר. דְּיֵשׁ לוֹמַר דְּשָׁם לֹא הָיָה חֵל שָׁם הַזְּמָנָה כֵּיוָן דְּהָיָה יוֹדֵעַ בְּעֵת הַזְּמָנָה שֶׁהָיָה צָרִיךְ תֵּכֶף וּלְכִסּוֹת, אִי נְמִי כֵּיוָן דְּהָוֵי לֵיהּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יָחִד עַל אָזְנוֹ לְחַפֵּר תֵּכֶף וּלְכַסּוֹת, דּוֹמֶה זֶה לְמַה דְּמַכְאֵר בְּסִימָן פ"ז סָעִיף קָטָן א' בְּמִגֵּן אַבְרָהָם עַיֵּן שָׁם, וְגַם לֹא עָדִיף זֶה מִמָּקוֹם שֶׁהַזְּמַן לְקִבּוּרָה וְהִנִּיחַ בּוֹ אֶת הַמֵּת בְּפָרוּשׁ עַל דַּעַת לְפַנּוֹתוֹ, דְּאִיתָא בְּטוּר יוֹרֶה דֵּעָה סִימָן [רס"ד] [שס"ד] דְּשָׁרֵי, וְהוּבָא לְעֵיל בְּמִגֵּן אַבְרָהָם סִימָן מ"ב (סק"ה) עַיֵּן שָׁם:

* **מֻתָּר לִקְרוֹת וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה סָעִיף קָטָן ד' שֶׁכָּתַב דַּאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ אַרְבַּע

(ס) עַיִן בְּבֵאוּר הֲלָכָה: (ו) בַּ"ח (ס"א) וּפְרִי חָדָשׁ (ס"א): (ז) הַט"ז (סק"א) וּמְגַן אַבְרָהָם (סק"א) (שם): (יח) הַט"ז (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: **ב** (יט) עַיִן אֵלִיָּה רַבָּה (סק"ד): (יג) פְּרִישָׁה (ד"ה ושה) וְחַיֵּי אָדָם (כלל ג סי"א): (כ) פְּרִי מְגַדִּים (משפ"ז סק"א): (מ) דֶּרֶךְ הַחַיִּים (סכ"ד): (י) פְּרִי מְגַדִּים סק"א): (יא) אַחֲרוֹנִים: **ד** (מז) הַגְּרַ"ז (ס"ד): (יז) הַגְּרַ"ז (שם) וּפְשׁוּט:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"ב) פסק כדעת המתירים.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע סִימָן פג פד

ט מִרְדְּכִי שָׁם (סִי׳ פה).

אִם מַשְׁתִּינִין (ג) בָּהֶם לִפְעָמִים, אָסוּר לְהַרְהֵר בָּהֶם בְּדִבְרֵי תוֹרָה, כָּל שֶׁכֵּן לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע (הגהות מיימוני (פ״ג מתו״ת ג)): **ה** * ט**בְּנֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם סַפְסָל** (ד) **נָקוּב וְנִפְנִין עָלָיו, מֻתָּר לִקְרוֹת** (יג) **קְרִיאַת שְׁמַע בְּנֶגְדּוֹ, כֵּיוָן שֶׁאֵין הַצּוֹאָה עַל הַנָּקָב וְגַם** * **אֵין הַגֶּרֶף תַּחַת הַנָּקָב, וְעוֹד, שֶׁהַנָּקָב תָּמִיד מְכֻסֶּה בְּדַף.** * (וְכָל מִי שֶׁקּוֹרֵא בְּמָקוֹם שֶׁאֵין קוֹרִין, (יד) חוֹזֵר וְקוֹרֵא) (מימוני פרק ג׳ (ס״ב)):

א שִׁבְּת י׳ (ע״א) וַהֲבִיאוֹ הָרַי״ף (יז:) וְרא״ש (סִי׳ נז) בְּסוֹף פֶּרֶק מִי שֶׁמֵּתוּ.

פד אִם מֻתָּר לִקְרוֹת בַּמְּרְחָץ. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א א**מְּרְחָץ חָדָשׁ** (א) **שֶׁלֹּא רָחֲצוּ בּוֹ** (ב) **מֻתָּר לִקְרוֹת בּוֹ,** (ג) [א] * **וּבְיָשָׁן, בְּבֵית הַחִיצוֹן שֶׁכָּל הָעוֹמְדִין שָׁם**

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א [א] וּבְיָשָׁן. עַיִן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיִן בְּשׁוּ״ת בֵּית יְהוּדָה סִימָן י׳. וְעַיִן בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק״ב)

ה (ד) נָקוּב. זֶה לְשׁוֹן בֵּית יוֹסֵף, כָּתַב הַמְּרְדְּכִי סוֹף פֶּרֶק מִי שֶׁמֵּתוּ (סִי׳ פה) אָמַר רַבְּרָם עוֹמֵד אָדָם כְּנֶגֶד בֵּית הַכִּסֵּא בְּרְחוֹק אַרְבַּע אַמּוֹת וְקוֹרֵא, נִשְׁאַלְתִּי עַל בְּנֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם סַפְסָל נָקוּב בְּחָדְרָם וְנִפְנִין עָלָיו אִם מֻתָּר לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע, וְהִתַּרְתִּי לָהֶם, וְהֵבֵאתִי רְאָיָה מִכָּאן דְּכֵיוָן שֶׁאֵין צוֹאָה עַל הַנָּקָב וְגַם אֵין הַגֶּרֶף תַּחַת הַנָּקָב, וְעוֹד שֶׁהַנָּקָב תָּדִיר מְכֻסֶּה בְּדַף עַד כָּאן דִּבְרֵי הַמְּרְדְּכִי. וְכָתַב הַבַּיִת יוֹסֵף דְּסַפְסָל נָקוּב זֶה דִּין בֵּית הַכִּסֵּא יֵשׁ לוֹ, וּלְפִי זֶה צָרִיךְ לְהַרְחִיק מִמְּנוּ אַרְבַּע אַמּוֹת עַד כָּאן לְשׁוֹן הַבַּיִת יוֹסֵף. וְכָתַב הַטּ״ז (סק״ב) מַה שֶּׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף אַרְבַּע אַמּוֹת זֶהוּ לְאַחֲרָיו, אֲבָל לְפָנָיו לֹא מוֹעִיל וְצָרִיךְ לְהַרְחִיק מִלְּא עֵינָיו, וְכֵן הָעֶלָּה הַמְּגַן אַבְרָהָם (סק״ה) דְּסַפְסָל נָקוּב דִּין בֵּית הַכִּסֵּא יֶשׁ שֶׁאֵין בּוֹ צוֹאָה יֵשׁ לוֹ, וְצָרִיךְ לְהַרְחִיק מִלְּפָנָיו מְלֹא עֵינָיו. וְעַל כֵּן יֵשׁ לְזַהֵר בְּאוֹתָן בָּתִּים שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָם כִּסְאוֹת קְטַנִּים נְקוּבִים לְצֹרֶךְ הַיְלָדִים שֶׁבַּבַּיִת, שֶׁיִּהְיוּ מְכֻסִּים בְּשָׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וּדְבָרֵי תוֹרָה, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶם צוֹאָה, אוֹ שֶׁיּוֹצִיאֵם מֵהַחֶדֶר שֶׁמִּתְפַּלֵּל שָׁם, ט״ז (שם). וּבְבֵאוּר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי כָּתַב בְּזֶה הַלְּשׁוֹן וְנִרְאֶה לִי לְהָקֵל מִמַּה שֶּׁכָּתַב בְּסָעִיף ד׳ וְדו״ק. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכִנָּתָן, שֶׁרוֹצֶה לְדַמּוֹת דִּין זֶה לְדִין בֵּית הַכִּסֵּא שֶׁהוּא בַּחֲפִירָה בְּסָעִיף ד׳ עַיֵּן שָׁם, וְלֹא אוֹכֵל לְהָבִין, וּלְדִעְתִּי רְחוֹק זֶה מִזֶּה כִּרְחוֹק מִזְרָח מִמַּעֲרָב וְקַל לְהָבִין. צוֹאָה בְּמַיִם לֹא נִתְבַּשֵּׁל אֶלָּא אִם כֵּן בְּמַיִם עֲכוּרִים, הַגַּהַת הָרַי״ף, עַיֵּן לְעֵיל סִימָן ע״ו סָעִיף קָטָן ח׳, וְהַמְּגַן אַבְרָהָם הֵבִיאוֹ שָׁם בְּסָעִיף קָטָן ט׳, וּבְבֵאוּר הֵיטֵב אֲשֶׁר לְפָנַי כָּתַב וְאת בְּשֵׁם מְצָאתִי, וְנֶעְלָם מִמֶּנּוּ אִי דִּבְרֵי הַמְּגַן אַבְרָהָם בְּסִימָן ע״ו מַה שֶּׁכָּתַב:

א (ג) וּבְיָשָׁן. אַף עַל פִּי שֶׁעַכְשָׁו אֵין שָׁם אָדָם, שׁ״ס וּבַיִת יוֹסֵף. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן מ״ה סָעִיף קָטָן ג׳ שֶׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם הַמְּגַן אַבְרָהָם (סק״ב) דִּבְמִקְוֶה מַתִּיר כְּשֶׁאֵין שָׁם אָדָם עַיֵּן שָׁם.

בֵּאוּר הַלָּכָה

אֲמוֹת, כֵּן מוֹכֵחַ מֵהַמְּגַן אַבְרָהָם (סק״א) וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ״ז (ס״ה) וּמִנְחַת שְׁמוּאֵל (ברכות כו. הלכה ברורה ד״ה עומד) וּשְׁאָרֵי אֲחָרוֹנִים:

ה * בְּנֵי אָדָם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם וְכוּ׳. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יג) **מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְעִנְיַן כִּסֵּא קָטָן הַנָּקוּב. וְאִם הַקָּטָן שֶׁנַּעֲשָׂה בִּשְׁבִילוֹ הַכִּסֵּא הַזֶּה [שָׁקוֹרִין שְׁטוּיְעלְקְ״ע] לֹא הִגִּיעַ עֲדַיִן לְשִׁעוּר שֶׁצּוֹאָתוֹ יְהֵיָה אֲסוּרָה מִן הַדִּין, וּשְׁאָרֵי קְטַנִּים לֹא עָמְדוּ בּוֹ, לְכַאוֹרָה יֵשׁ לְהָקֵל בּוֹ שֶׁלֹּא לְהַצְטָרֵךְ לְהַרְחִיק מִמֶּנּוּ אִם אֵין רֵיחַ רַע מַגִּיעַ מִמֶּנּוּ. וּבְלֹאוֹ הָכִי יֵשׁ לְעַיֵּן בְּדִין הַכִּסֵּא הַזֶּה שֶׁל קְטַנִּים, דַּהֲלֹא עִקַּר מַלְאכְתּוֹ נַעֲשָׂה לְצַמִּידַת הַתִּינוֹק, רַק שֶׁבְּדֶרֶךְ אַגַּב עוֹשֶׂה גַּם כֵּן צָרְכָיו שָׁם, וְאִם כֵּן לְכַאוֹרָה דּוֹמֶה זֶה לְדִינוֹ שֶׁל דֶּרֶךְ הַחַיִּים** (סכ״ו) **שֶׁהֲבֵאתִי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, דְּיֵשׁ לְהָקֵל בּוֹ אִם הוּא נָקִי מִצּוֹאָה וְאֵינוֹ מַגִּיעַ מִמֶּנּוּ רֵיחַ רַע.** וְכָבוֹד הָיִיתִי לוֹמַר דְּכֵנָנַת הַטּ״ז (סק״ג) מַה שֶּׁכָּתַב כִּסֵּא קָטָן הַנָּקוּב אֵינוֹ עַל מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין [שְׁטוּיְעלְקְ״ע], אֶלָּא מַמָּשׁ עַל כִּסֵּא שֶׁנַּעֲשָׂה כְּמוֹ סַפְסָל נָקוּב וּכְדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה בּוֹ הַקָּטָן צָרְכָיו, אֲבָל מִדִּבְרֵי שְׁלָחָן שְׁלֹמֹה לֹא מִשְׁמַע כֵּן, **וְצָרִיךְ עִיּוּן. וּבְלֹאוֹ הָכִי נִכּוֹן לְהַחְמִיר וּלְכִסּוֹת [הַשְּׁטוּיְעלְקְ״ע] בְּעֵת דִּבְרֵי תוֹרָה, שְׁאֵינוֹ מֻצּוּי שֶׁיִּהְיֶה נָקִי לַגַּמְרֵי כְּדִין מְצוֹאָה,** וְלִפְעָמִים יֵשׁ עָלָיו צוֹאָה:

*** אֵין הַגֶּרֶף תַּחַת הַנָּקָב. וְאִם הַגֶּרֶף תַּחַת הַנָּקָב, וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהַצּוֹאָה מֻנַּח עַל הַקַּרְקַע תַּחַת הַסַּפְסָל, לְכוֹלֵי עָלְמָא דִּינוֹ כְּבֵית הַכִּסֵּא וְאָסוּר לְפָנָיו כְּמִלֹּא עֵינָיו וּלְאַחֲרָיו אַרְבַּע אַמּוֹת מִמָּקוֹם שֶׁכָּלָה הֲרִיחַ רַע. אַף יֵשׁ לְעַיֵּן, דְּאוּלַי עַל יְדֵי זֶה כָּל הַחֶדֶר דִּינוֹ כְּבֵית הַכִּסֵּא, וְאָסוּר אַף מִלְּאַחֲרָיו בְּכָל הַחֶדֶר אַף אִם הוּא גָּדוֹל,** וְכֵן מַשְׁמַע בְּחַיֵּי אָדָם כְּלַל ג׳ דִּין י׳ לְפִי מַה שֶּׁמְּפֹרָשׁ דִּבְרֵי הַמְּרְדְּכִי, וְכֵן כָּתַב הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק״ז). וְאַף דְּאָפְשָׁר לוֹמַר דִּלְפִי מַסְקָנַת הָאֲלִיָּה רַבָּה שָׁם דִּמְפֹרָשׁ (כְּהַפְּרִישָׁה [כְּהַדְּרִישָׁה] (סק״א) תּוּ אֵין אָנוּ צְרִיכִין לְכָאוֹר זֶה בְּדִבְרֵי הַמְּרְדְּכִי, מִכָּל מָקוֹם אָפְשָׁר דְּלֹא חָזַר מִזֶּה הַדִּין, **וְכֵן מַשְׁמַע לְכַאוֹרָה מֵהַמְּגַן אַבְרָהָם** סָעִיף קָטָן א׳, **דְּאָפְלוּ בְּחֶדֶשׁ אַסַר כָּל הַשֶּׁטַח שֶׁבְּתוֹךְ הַמְּחִצּוֹת** וְכָל שֶׁכֵּן בְּיָשָׁן, וּמֵהַבַּיִת יוֹסֵף וְהַפְּרִישָׁה שֶׁהֵבִיא הַחַיֵּי אָדָם (שם) אֵין רְאָיָה לְהַמְעַיֵּן בְּפְרִישָׁה, וּמַה שֶּׁהֵבִיא מִדִּבְרֵי הַטּ״ז (סק״ג), עַיֵּן בְּלְבוּשֵׁי שָׁרָד (סק״ב). **וְאָפְשָׁר דְּאַם הַחֶדֶר הַהוּא מְיֻחָד גַּם לִשְׁאָר דְּבָרִים, לְכוֹלֵי עָלְמָא אֵין דִּין כָּל הַחֶדֶר כְּבֵית הַכִּסֵּא,** דּוּמְיָא דְּמַה שֶּׁהַקִּיל הַמְּגַן אַבְרָהָם בְּסִימָן פ״ז סָעִיף קָטָן א׳ לְעִנְיַן גֶּרֶף, **וְכָל דְּבָרֵינוּ הוּא לְאַחַר אַרְבַּע אַמּוֹת מִמָּקוֹם שְׁכָּלָה הֲרִיחַ, וּבְתוֹךְ שִׁעוּר זֶה לְכוֹלֵי עָלְמָא דִּינוֹ כְּבֵית הַכִּסֵּא מִן הַתּוֹרָה.** וְרַע הַמַּעֲשֶׂה שֶׁרָאִיתִי בְּבֵית קְלֵי הַדַּעַת, שֶׁהָיָה לוֹ חֶדֶר מְיֻחָד לִפְנוֹת שָׁם, וְהַגֶּרֶף תַּחַת הַסַּפְסָל, וְהָרֵיחַ רַע הָיָה מַגִּיעַ בְּכָל הַחֶדֶר, וּבְאוֹתוֹ הַחֶדֶר הָיוּ קְבוּעִים הַסְּפָרִים שֶׁלּוֹ, וְקָרִיתִי עָלָיו הַמִּקְרָא הַזֶּה כִּי דְּבַר ד׳ בָּזָה, וְשִׁקְלֵיהּ לְמַטְרְפְסִיהּ, שֶׁהָיָה לוֹ בֵּן יוֹצֵא לְתַרְבּוּת רָעָה וְחָמְנָא לִיצְלָן, וְנִתְחַלֵּל גַּם גּוּפוֹ עַל הַבְּרִיּוֹת בְּשֶׁכֵּיל זֶה, וּכְמֵאמַר הַתָּנָא בְּאָבוֹת (פ״ד מ״ז) כָּל הַמְחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת:

*** וְכָל מִי שֶׁקּוֹרֵא וְכוּ׳ חוֹזֵר וְקוֹרֵא.** עַיֵּן בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר שֶׁכָּתַב דְּלְעִנְיַן **מִי רַגְלִים, כֵּיוָן שֶׁהוּא מִדְּרַבָּנָן בִּדְיֵעֲבַד אֵינוֹ חוֹזֵר, וּבְסֹפֶר שְׁלָחָן שְׁלֹמֹה** (ס״ג) **וּבִדְבָרֵי הַגְּרַ״ז** (ס״ב) **לֹא מִשְׁמַע כֵּן, וּמִדִּבְרֵי הַמְּגַן אַבְרָהָם לְעֵיל בְּסוֹף סִימָן ע״ו** (ס״ק יג) **גַּם כֵּן אֵין כָּל כָּךְ רְאָיָה, דְּכוּלָּהּ עַל מָה שֶׁכָּתַב בְּשֻׁלְחָן עָרוּךְ בְּמִצְעָן בְּמָקוֹם שֶׁהָיָה רְאוּי לְהִסְתַּפֵּק, אֲבָל לֹא בְּשֶׁיָּדַע מִתְּחִלָּה,** וְקִצֵּר בִּלְשׁוֹנוֹ כְּדַרְכּוֹ, **וְעַיֵּן מַה שֶׁכָּתַבְתִּי לְקַמָּן בְּסִימָן קפ״ה בְּבֵאוּר הֲלָכָה** (ד״ה אם בירך):

א * וּבְיָשָׁן בְּבֵית הַחִיצוֹן וְכוּ׳. כִּי דַּרְכָּם הָיָה שֶׁאַחַר שֶׁלְּבֵשׁ חֲלוּקוֹ בְּבֵית הָאֻמְצָעִי הָיָה יוֹצֵא לְבֵית הַחִיצוֹן לִגְמֹר שָׁם הַלְּבִישָׁה [רַשׁ״י (שבת י. ד״ה מרחצאות)].

בְּאֵר הַיֵּטֵב

ד (ג) בָּהֶם. נִרְאֶה דְּמִכָּל מָקוֹם אֵין לָזֶה דִּין בֵּית הַכִּסֵּא לְעִנְיַן הַרְחָקָה מִכְּנֶגְדּוֹ כְּדִלְעֵיל, דְּהָא בְּמֵי רַגְלַיִם אֵין אִסּוּר מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקִּלּוּחַ לְבַד, ט״ז (סק״ב):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לַגַּמָּא שֶׁמַּשְׁתִּינִים שָׁם. וְכָתַב הַטַּ״ז (סק״ב) דְּמִכָּל מָקוֹם לְמֻחְצוֹת בֵּית הַכִּסֵּא הַזֶּה אֵין לָהֶם דִּין מְחִיצוֹת בֵּית הַכִּסֵּא לְהַרְחִיק מֵהֶן מִכְּנֶגְדָּן, וְכַנַּ״ל בְּסָעִיף קָטָן ה׳, דְּהָא בְּמֵי רַגְלַיִם אֵין אִסּוּר מִן הַתּוֹרָה אֶלָּא כְּנֶגֶד הַקִּלּוּחַ לְבַד, וְאַחַר שֶׁנָּפַל עַל הָאָרֶץ אִסּוּרוֹ רַק מִדְּרַבָּנָן, וְאֵין מְחִיצוֹת אֵלּוּ נִקְרָאִים בִּשְׁבִיל זֶה מְחִיצוֹת בֵּית הַכִּסֵּא. וְנִרְאֶה דְּאוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת שֶׁנּוֹהֲגִין לַעֲשׂוֹת מָקוֹם מְיֻחָד לְהִשְׁתַּנּוֹת לַכֹּל, וְיָדוּעַ שֶׁאוֹתָן הַמְּקוֹמוֹת מְסֹרָיחִין מְאֹד, גַּם עַל מְחִיצוֹתֵיהֶן יֵשׁ שָׁם בֵּית הַכִּסֵּא לְכָל דִּינָיו, דּוּמְיָא דְּעֵבִיט שֶׁל מֵי רַגְלַיִם שֶׁמְּבֹאָר [בְּסִימָן פ״ז] בְּהָרַבֵּה פּוֹסְקִים דְּאִסּוּרוֹ מִן הַתּוֹרָה, וְאַף עַל גַּב דְּמֵי רַגְלַיִם עַצְמָן אֵינָן אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁהוּא מְיֻחָד לָזֶה הוּא מְסֹרָיחַ בְּיוֹתֵר וְחָמִיר טְפֵי, וְהָכָא נָמֵי דְּכוּתָיהּ. וְעַיֵּן בְּסִימָן ע״ט בְּפָרֵי מִגְדִּים (מש״ז סק״א)

ה (יג) קְרִיאַת שְׁמַע בְּנֶגְדּוֹ. (יח) סְבִירָא לֵיהּ דְּאֵין לוֹ דִּין בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן, דְּקַיְימָא לָן דְּאִסּוּר לְפָנָיו בְּמִלֹּא עֵינָיו אֲפִלּוּ פָּגִּי מִמֶּנּוּ הַצּוֹאָה, אֶלָּא רַק דִּין בֵּית שֶׁהַזְּמִינוּ לְבֵית הַכִּסֵּא הַמְבֹאָר בְּסָעִיף ב׳, כֵּיוָן שֶׁאֵין עָלָיו צוֹאָה מֵעוֹלָם, וְהַגֶּרֶף אֵין עוֹמֵד תַּחְתָּיו כִּי אִם בְּעֵת הַצָּרָךְ. אֲבָל (יט) הָרְבֵּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו וּסְבִירָא לְהוּ דְּיֵשׁ לוֹ דִּין בֵּית הַכִּסֵּא יָשָׁן, כֵּיוָן שֶׁנִּפְנִין עָלָיו, וְעַל כֵּן צָרִיךְ לְזַהֵר כְּשֶׁרוֹצֶה לִקְרוֹת קְרִיאַת שְׁמַע וּלְהִתְפַּלֵּל אוֹ לְדַבֵּר אֵיזֶה דִּבְרֵי קְדֻשָּׁה, שֶׁיּוֹצִיא הַכִּסֵּא מֵהַבַּיִת, אוֹ שֶׁיַּעֲמִידוּהוּ מִלְּאַחֲרָיו אַרְבַּע אַמּוֹת, אוֹ שֶׁיְּכַסֶּה כָּל הַכִּסֵּא בְּבֶגֶד אוֹ בְּדָבָר אַחֵר, וַאֲפִלּוּ הוּא נָקִי וְאֵין בּוֹ רֵיחַ רַע וְאֵין הַגֶּרֶף עוֹמֵד תַּחְתָּיו וּמְכֻסֶּה לְמַעְלָה הַנָּקָב בְּדַף. וְכֵן יֵשׁ (כ) לְזַהֵר בְּאוֹתָן בָּתִּים שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכָם כִּסְאוֹת קְטַנִּים נְקוּבִים לְצֹרֶךְ הַיְלָדִים שֶׁבַּבַּיִת, שֶׁיִּהְיוּ מְכֻסִּים בְּבֶגֶד בְּשָׁעַת קְרִיאַת שְׁמַע וּדְבָרֵי תוֹרָה אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בָּהֶם צוֹאָה, אוֹ שֶׁיּוֹצִיאֵם מֵהַחֶדֶר שֶׁמִּתְפַּלֵּל שָׁם דִּבְרֵי קְדֻשָּׁה, וּבִפְרָט כִּי הַקָּטָן רָגִיל לְלַכְלֵךְ הַכִּסֵּא בְּעֵת שֶׁהוּא נִפְנָה, וּלְכָלֵי עָלְמָא יֵשׁ עָלָיו שֵׁם בֵּית הַכִּסֵּא אַף בְּעֵת שֶׁהוּא נָקִי. כָּתַב בְּדַרְכֵי הַחַיִּים (סכ״ו) לְעִנְיַן סַפְסָל נָקוּב, דְּאִם הַסַּפְסָל מְיֻחָד לִישִׁיבָה כְּמוֹ כִּסֵּא שֶׁמְּיֻחָדִין לִישִׁיבָה, וּמְכֻסֶּה בְּכַר, וּכְשֶׁצָּרִיךְ לְהַדֵּבֶר מֵסִיר הַכַּר שֶׁעָלָיו וְנִפְנִין עַל הַכְּלִי הַנְּצָבֻת שָׁם, שֶׁיֵּשׁ לְהַתִּיר לִקְרוֹת וּלְהִתְפַּלֵּל בְּעֵת שֶׁהוּא מְכֻסֶּה בְּכַר אַף אִם אֵין מְכֻסֶּה בְּדָבָר אַחֵר כְּלָל, דְּאֵין עָלָיו שֵׁם בֵּית הַכִּסֵּא, עַיֵּן שָׁם טַעֲמוֹ. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ עוֹד בָּזֶה: **(יד) חוֹזֵר וְקוֹרֵא.** עַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד״ה וכל מי):

א (א) שֶׁלֹּא רָחֲצוּ בּוֹ. פָּרוּשׁ אֲפִלּוּ פַּעַם אֶחָד, דְּאִי רָחֲצוּ, תּוּ הָוֵי לֵיהּ כְּמֻרְחָץ יָשָׁן לְכָל דִּינָיו, מֵאַחַר דְּהָיָה בּוֹ הַזְמָנָה וּמַעֲשֶׂה: **(ב) מֻתָּר לִקְרוֹת.** וְאַף עַל גַּב דִּבְבֵית הַכִּסֵּא קַיְימָא לָן לְעֵיל בְּסִימָן פ״ג סָעִיף

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (יח) כֵּן פָּרַשׁ (הַפְּרִישָׁה) [הַדְּרִישָׁה] (סק״א) וְהָאֲלִיָּה רַבָּה (סק״ז) וְהַמִּשְׁבְּצוֹת זָהָב (סק״ג) וְהַמַּאֲמָר מָרְדְּכַי (סק״ה) אֶת דַּעַת הַמְחַבֵּר: **(יט)** הַטַּ״ז (סק״ג) וְהַמְּגַן אַבְרָהָם (סק״ה). וְכֵן כָּתַב הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק״ז) דְּיֵשׁ לְהַחְמִיר לְמַעֲשֶׂה וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ״ז (סי״ה) וְהַדֶּרֶךְ הַחַיִּים (סכ״ו) וְהַחַיֵּי אָדָם (כלל ג סי״ב): **(כ)** ט״ז (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah